

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3To/16/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8720010557
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Sninský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8720010557.5

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Sninského a sudcov JUDr. Petra Tobiaša a Mgr. Iva Maruščáka, na verejnom zasadnutí konanom dňa 04.11.2021, v trestnej veci proti obžalovanému S. L. pre zločin falšovanie, pozmeňovanie a neoprávnená výroba peňazí a cenných papierov podľa § 270 ods. 2 Trestného zákona /ďalej len Tr. zák./, o odvolaní okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Poprad sp. zn. 4T/57/2020 zo dňa 20.05.2021, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie okresného prokurátora z a m i e t a .

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Poprad sp. zn. XT/XX/XXXX L. O. XX.XX.XXXX G. Q. S. L., J.. XX.02.1998 v Poprade, trvalo bytom Š.Y., Z.. H. XXX/XX, uznaný vinným zo zločinu falšovanie, pozmeňovanie a neoprávnená výroba peňazí a cenných papierov podľa § 270 ods. 2 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

- po tom, ako v nezistenom čase, na nezistenom mieste, za doposiaľ nezistených okolností si zabezpečil 1 ks bankovky nominálnej hodnoty 100,- eur, bez sériového čísla, emisie r. 2007, túto dňa 11.03.2020 v čase o 16.00 hod. predložil pri platení za kúpu cigariet zn. LM červených krátkych v hodnote 3,40 eur v trafike v Poprade, na Námestí sv. Egídia 40/93, pričom pri prevzatí bankovky predavačka F.. M. P. vizuálnym prezretím bankovky zistila, že táto bankovka nevykazuje ochranné prvky, na to mu uviedla, že bankovka je falošná a že bude volať políciu, na to obžalovaný S. L. z miesta odišiel, pričom na základe odborného posudku vypracovaného Národnou bankou Slovenska, oddelením prípravy a analýzy platidiel, ul. Imricha Karvaša 1, 813 25 Bratislava pod číslom NCC-2020/1121 bolo zistené, že sa jedná o nepodarený falzifikát so stupňom vyhotovenia „5“, kde je vyrobený zlepením dvoch jednostranných reprodukcí lícnej strany 100,- eur bankovky.

Za to mu bol uložený podľa § 270 ods. 2 Tr. zák., § 36 písm. I), § 38 ods. 2, ods. 3, § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d) Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 2 rokov. Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. mu okresný súd výkon trestu podmienene odložil. Podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. mu určil skúšobnú dobu v trvaní 2 rokov.

Proti tomuto rozsudku, písomne, v zákonnej lehote, ale len proti výroku o treste podal okresný prokurátor odvolanie, v ktorom vytkol okresnému súdu, že podľa jeho názoru, uložený trest nespĺňa funkciu individuálnej ani generálnej prevencie. Odvolateľ poukazoval na to, že obžalovaný je z miesta bydliska hodnotený iba všeobecne, v evidencii priestupkov má tri záznamy a v odpise registra trestov jeden záznam, a to o podmienene zastavení trestného stíhania, z čoho je podľa odvolateľa zrejmé, že ide o osobu, ktorá pravidelne porušuje normy spoločenského správania a toto jeho konanie má stúpajúcu tendenciu vo vzťahu k závažnosti konania, keď prvý z priestupkov spáchal v apríli 2016, trestné stíhanie za skutok spáchaný 27.06.2016 bolo podmienene zastavené v októbri 2018 a v súčasnosti sa mu za vinu kladie spáchanie zločinu. Pokiaľ potom mal okresný súd za dôvodné použiť § 39 Tr. zák., odvolateľ sa domnieva, že vzhľadom na vyššie uvedené, mal mu uložiť minimálne probačný dohľad nad jeho

spávaním, lebo len hrozbu premeny trestu nepovažoval odvolateľ za dostatočnú vzhľadom na gradáciu protizákonného konania obžalovaného. V podstate na základe uvedeného okresný prokurátor navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu zotrval krajský prokurátor na týchto dôvodoch a na odvolaní, ktoré bolo obmedzené len na výrok o treste a žiadal probačný dohľad s primeranou skúšobnou dobou.

Na základe takto podaného odvolania postupoval krajský súd v intenciách ustanovenia § 317 ods. 1 Trestného poriadku /ďalej len Tr. por./, podľa ktorého, ak odvolací súd nezamietne odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, pričom na chyby, ktoré neboli odvolaním vytkávané prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.. Po takomto preskúmaní dospel k záveru, že odvolanie okresného prokurátora nie je dôvodné.

Vzhľadom na rozsah napadnutia predmetného rozsudku odvolaním treba uviesť, že z odôvodnenia napadnutého rozsudku plynie, že po zohľadnení priznania a oľutovania trestnej činnosti ako poľahčujúcej okolnosti a prijatia vyhlásenia obžalovaného, že tento je vinný, bral okresný súd do úvahy okolnosti spáchania skutku, stav obžalovaného, ktorý pred spáchaním skutku požíval alkoholické nápoje so svojimi kamarátmi a pritom spoločne sa presúvali po rôznych zariadeniach v meste Poprad a taktiež ďalší kamaráti sa zdržiavali v blízkosti priestoru, kde obžalovaný išiel falošnú bankovku použiť na zakúpenie cigariet, že išlo o nepodarený falzifikát, keďže dva papiere zlepené boli čiastočne od seba oddelené, čo už, podľa okresného súdu, na prvý pohľad spôsobuje, že každý kto má v rukách takúto bankovku, musí vedieť, že ide o falzifikát. Takto bol okresný súd toho názoru, že uloženie trestu v rámci trestnej sadzby v znení § 270 ods. 2 Tr. zák. je neprimerane prísne, a to už s poukazom na okolnosti spáchania skutku, vek obžalovaného, záznamy v registri trestov aj v registri priestupkov, hodnotenie osoby v mieste bydliska.

Podľa § 34 ods. 1, 3, 4 Tr. zák., trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou. Trest má postihovať iba páchatela tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Odvolací súd, súc viazaný podaným odvolaním, zohľadnil, že odvolateľ, ktorý namietal proti obžalovanému, nenamietal použitie ustanovenia § 39 Tr. por., namietal len absenciu sprísnených podmienok podmiennečného odsúdenia, a to absenciu uloženia probačného dohľadu.

K tomu, čo viedlo okresný súd k uloženiu trestu s použitím tohto ustanovenia, sa žiada dodať nasledovné. Predpokladom pre zákonný postup podľa § 39 ods. 1 Tr. zák. je, aby boli pred súdom zistené také okolnosti prípadu alebo pomery páchatela, že vzhľadom na nich má súd za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatela neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, možno páchatelovi uložiť trest aj pod dolnú hranicu trestu ustanoveného týmto zákonom. Okolnosťami prípadu sú všetky skutočnosti, ktoré majú vplyv na posúdenie povahy, charakteru a závažnosti trestného činu, vrátane možnosti nápravy páchatela. Mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody možno odôvodniť aj okolnosťami, ktoré sú znakom príslušnej skutkovej podstaty trestného činu, pokiaľ ich význam alebo intenzita, ktorou boli naplnené, výraznejšie vybočujú z obvyklých prípadov takýchto trestných činov, a preto odôvodňujú zhovievavejší prístup pri ukladaní trestu. Okolnosťami prípadu môžu byť aj také okolnosti, ktoré nie sú nevyhnutnou súčasťou príslušnej skutkovej podstaty, pokiaľ sa v danej kvalite a kvantite pravidelne nevyskytujú. Také mimoriadne okolnosti v danom prípade zistené boli.

V predmetnom prípade nejde o zločin, ktorý by bol spojený s nejakou okolnosťou podmieňujúcou použitie vyššej trestnej sadzby, a tak pokiaľ Trestný zákon vychádza zo zásady, že znížiť trest z dôvodov okolností prípadu pod dolnú hranicu prípustnej trestnej sadzby zvýšenej na základe okolnosti, ktorá to podmieňuje, je vylúčené, aj s touto zásadou bol postup okresného súdu súladný. V danom prípade obžalovaný predložil do obehu bankovku, ktorá mala najvyšší stupeň nepodarenosti, a teda museli

by pristúpiť skutočne zjavne nie bežné okolnosti, aby sa mu podarilo bankovku skutočne aj do obehu uviesť. Absencia výrazného počtu ochranných prvkov bankovky a skutočnosť, že bankovka pozostávala z dvoch nekvalitne zlepených papierov zjavne spôsobovala, že predložená falšovaná bankovka bola okamžite rozpoznaná predavačkou v obchode, kde ju obžalovaný na platenie predložil. To nasvedčuje výnimočne naivnému spôsobu spáchania trestného činu a výrazne vybočuje z obvyklých prípadov takýchto trestných činov. Nemožno prehliadnuť, že predmetného konania sa obžalovaný dopustil po tom, ako so svojimi priateľmi požíval alkohol, falzifikát mal počas toho dostať od jedného z nich, pričom aj miesto a čas spáchania skutku javia známky vysokej miery ľahkomyselnosti, až extrémnej naivity obžalovaného.

Pre potreby primeranosti trestu, aj keď nejavia známky výnimočnosti z hľadiska tohto ustanovenia Trestného zákona, treba zohľadniť aj pomery obžalovaného, ktorý je síce slobodný a aktuálne žije len s rodičmi, no má priateľku, ktorá má byť aktuálne tehotná. Doposiaľ odsúdený nebol, hoci do konfliktu s Trestným zákonom sa dostal, no išlo o povahovo výrazne miernejší a odlišný trestný čin, pričom v skúšobnej dobe podmieneného zastavenia trestného stíhania sa osvedčil ešte 03.01.2018. Na druhej strane, hoci takto preukázal, že vie viesť riadny život, bolo to len dočasné, pretože jedným spáchal predmetný zločin a jedným aj dva priestupky po jeho spáchaní za okolnosti, že za tri priestupky spáchané pred predmetným zločinom bol tiež postihnutý. Aj keď išlo o priestupky miernej povahy, bolo namieste uložiť mu trest odňatia slobody, no s ohľadom na priaznivú možnosť nápravy ešte s tým, že možno očakávať, že už pod tlakom hrozby premeny podmiennečne odloženého trestu odňatia slobody sa u neho dosiahne účel trestu. Obžalovaný bude povinný preukázať spôsobom svojho života, že výkon trestu odňatia slobody nie je potrebný.

Nie je ešte nateraz nevyhnutné podrobiť ho permanentnému probačnému dohľadu. Obžalovaný už raz počas plynutia skúšobnej doby preukázal, že si vie uvedomiť nevyhnutnosť nepáchať trestnú a inú protiprávnú činnosť a riadne viesť život bez protizákonnej činnosti. V tomto prípade aj jeho pomery a kritický vzťah k svojej trestnej činnosti naznačujú primeranosti trestu uloženého napadnutým rozsudkom. Treba dodať, že pokiaľ má byť už vo všeobecnosti podľa § 51 ods. 21 Tr. zák. súčasťou probačného dohľadu aj ukladanie primeraných povinností a obmedzení, ani odvolateľ nevedel špecifikovať, ktorú z takých súčastí probačného dohľadu, ako prostriedkov nápravy, by bolo potrebné obžalovanému uložiť.

V každom prípade si obžalovaný musí bezpodmienečne uvedomiť, že spáchaním predmetného zločinu si výrazne znížil pravdepodobnosť mierneho trestania za prípadný iný trestný čin spáchaný v budúcnosti, a to nielen spáchaný v určenej skúšobnej dobe.

Preto treba hodnotiť postup okresného súdu pri použití ustanovení Trestného zákona o mimoriadnom znížení trestu za odôvodnený, zákonný, spravodlivý, a teda za správny.

Z pohľadu už uvedeného, potom niet čo vytknúť ani výmere trestu, ani dĺžke skúšobnej doby, voči ktorým konkrétne nakoniec ani odvolateľ výslovne nenamietal.

Majúc na zreteli vyššie uvedené zásady pre ukladanie trestu a vyššie rozvedené okolnosti, za ktorých bol žalovaný trestný čin spáchaný, a ktoré charakterizujú pomery obžalovaného, jeho osobu a možnosti jeho nápravy, ako aj účel trestu vyplývajúci z ustanovenia § 34 ods. 1 Tr. zák., ktorým je ochrana spoločnosti pred obžalovaným spočívajúca v tom, že sa mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorenie podmienok na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a okolnosť, aby uložený trest súčasne iných odradil od páchania trestných činov a zároveň vyjadroval morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou, dospel odvolací súd k záveru, že pri predmetnom zločine je pre dosiahnutie účelu trestu a v súlade so záujmom na generálnej a individuálnej prevencii potrebné obžalovaného trestom uloženým napadnutým rozsudkom na nápravu obžalovaného a ochranu spoločnosti primerané a dostatočne individualizované.

Toto rozhodnutie bolo prijaté jednomyselne.
jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.